NN 139/2020 (14.12.2020.), Pravilnik o zdravstvenoj potpori u Oružanim snagama Republike Hrvatske

MINISTARSTVO OBRANE

2681

Na temelju članka 119. stavka 2. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 73/13, 75/15, 50/16, 30/18 i 125/19), uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo donosim

PRAVILNIK

O ZDRAVSTVENOJ POTPORI U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom uređuje se način planiranja, organizacije, provedbe i nadzora zdravstvene potpore u Oružanim snagama Republike Hrvatske (u nastavku teksta Oružane snage).

(2) Zdravstvena potpora je dio službi borbene potpore Oružanih snaga za održavanje borbene spremnosti kroz prevenciju i nadzor bolesti, pravovremeno zbrinjavanje ranjenih, ozlijeđenih i oboljelih, njihovu žurnu evakuaciju, liječenje, oporavak i povratak na dužnost.

(3) Područja provedbe zdravstvene potpore su teritorij Republike Hrvatske, zaštićeni ekološko-ribolovni pojas, područja operacija potpore miru, operacija odgovora na krize, humanitarnih operacija i drugih aktivnosti u inozemstvu (u nastavku teksta operacije).

(4) U operacijama se pripadnicima Oružanih snaga pruža zdravstvena zaštita na način uređen odredbama pravilnika kojim se uređuje ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu i prava na zdravstveno osiguranje pripadnika Oružanih snaga te pravilnika kojim se uređuje sudjelovanje pripadnika Oružanih snaga u operacijama.

(5) Zdravstvenu potporu u Oružanim snagama provode djelatnici zdravstvene službe u ustrojstvenim jedinicama Oružanih snaga i pripadnici Oružanih snaga ovlašteni za pružanje zdravstvene potpore.

Članak 2.

Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

– *zdravstvena potpora* – dio službi borbene potpore koje se bavi upravljanjem cjelokupnim procesom zdravstvenog planiranja, organizacijom te provedbom mjera i postupaka zdravstvene i veterinarske zaštite

– *zdravstveno planiranje* – postupak zahtijevanja, oblikovanja i dostizanja sposobnosti zdravstvene potpore u skladu sa zadaćom, strukturom snaga, vojnim potrebama te izloženošću rizicima tijekom cijeloga operativnog ciklusa

– *medicinska evakuacija* – medicinski kontinuirani i nadzirani proces transporta ranjenih, ozlijeđenih i oboljelih s niže na višu razinu zdravstvene potpore

– *borbeni spasilac (»Combat Lifesaver«)* – nezdravstveni pripadnik postrojbe razine desetine, tima ili posade, koji je dodatno osposobljen, ovlašten i opremljen za samostalno provođenje sljedećih postupaka: trijaže, zaustavljanja krvarenja, otvaranja i održavanja prohodnosti dišnog puta, zbrinjavanja tenzijskog pneumotoraksa, otvaranja perifernog venskog puta - uvođenja infuzije, imobilizacije i postavljanja ranjenih, ozlijeđenih i oboljelih u odgovarajući položaj te provođenje ostalih mjera i postupaka naprednog pružanja prve pomoći, u skladu s programom obuke za borbenog spasioca

– *borbeni bolničar (»Combat Medic«)* – nezdravstveni pripadnik postrojbi koji je prema posebnom planu i programu obuke osposobljen, ovlašten i opremljen za samostalno napredno pružanje prve pomoći, postupke stabilizacije i održavanja života do 36 sati, sve do dostupnosti medicinske evakuacije

– *tim za ambulantnu zdravstvenu potporu* – timovi obiteljske *(opće)* medicine i timovi dentalne medicine u sastavu nositelj (doktor medicine/doktor dentalne medicine) i član tima (medicinska sestra/medicinski tehničar/dentalni asistent) koji obavljaju djelatnost primarne zdravstvene zaštite u vojnim ordinacijama obiteljske (opće) i dentalne medicine

– *tim za terensku zdravstvenu potporu* – element zdravstvene potpore ustrojstvenim jedinicama Oružanih snaga za provedbu aktivnosti u terenskim uvjetima; broj i sastav timova uvjetovan je vrstom aktivnosti u terenskim uvjetima za koju je potrebna zdravstvena potpora

– *NATO normizacijski sporazum (NATO oznaka STANAG)* – normativni dokument, pisani sporazum između nekoliko ili svih NATO članica koji je ratificiran na ovlaštenoj nacionalnoj razini radi implementacije u cijelosti ili djelomično, sa zadrškom

– *razine terenske zdravstvene potpore (NATO oznaka »Role«)* – utvrđene su STANAG-om 2228. Označavaju se brojčanom oznakom od jedan (Role 1) do četiri (Role 4) prema utvrđenoj razini sposobnosti zdravstvene potpore.

II. PLANIRANJE, ORGANIZACIJA I PROVEDBA ZDRAVSTVENE POTPORE

Članak 3.

(1) Planiranje i organizacija zdravstvene potpore u Oružanim snagama temelji se na konceptualnim i doktrinarnim načelima zdravstvene potpore te NATO normizacijskim sporazumima.

(2) Standardi zdravstvene potpore u Oružanim snagama temelje se na propisima iz područja zdravstva Republike Hrvatske, hrvatskim vojnim normama te standardima i smjernicama NATO saveza iz područja zdravstvene potpore.

Članak 4.

(1) Ambulantna i terenska zdravstvena potpora na teritoriju i izvan teritorija Republike Hrvatske organizira se i provodi u skladu s planovima i zadaćama Oružanih snaga, a provode je ustrojstvene jedinice Oružanih snaga nadležne za poslove zdravstvene potpore i pripadnici Oružanih snaga koji su ovlašteni za pružanje zdravstvene potpore.

(2) Provedba zdravstvene potpore u operacijama uređuje se operativnim planom i zapovijedi kojima se utvrđuju mjesto, vrijeme, način i resursi za provođenje zdravstvene potpore.

Ambulantna zdravstvena potpora

Članak 5.

(1) Ambulantna zdravstvena potpora organizira se i provodi na vojnim lokacijama na teritoriju Republike Hrvatske, u vojnim ordinacijama i drugim namjenskim prostorima ustrojstvenih jedinica Oružanih snaga nadležnih za provedbu zdravstvene potpore.

(2) Organizacija i provedba ambulantne zdravstvene potpore obavlja se u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i općim aktima Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje, odredbama pravilnika kojim se uređuje postupak i ovlasti u ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu i prava na zdravstveno osiguranje pripadnika Oružanih snaga, pravilnika kojim se uređuje organizacija i način rada Vojno zdravstvenog središta Ministarstva obrane i Oružanih snaga, pravilnika kojim se uređuju normativi i standardi u pogledu prostora, opreme i djelatnika Vojno zdravstvenog središta Ministarstva obrane i Oružanih snaga te odredbama ovoga Pravilnika.

Članak 6.

(1) Zapovjednik ili čelnik ustrojstvene jedinice u kojoj je ustrojena vojna ordinacija izrađuje i kvartalno ažurira plan ambulantne zdravstvene potpore na tiskanici P-AZP koja se nalazi u Prilogu 1 i sastavni je dio ovoga Pravilnika.

(2) Plan ambulantne zdravstvene potpore iz stavka 1. ovoga članka usklađuje se s planom potreba za terenskom zdravstvenom potporom na razini nadležnog zapovjedništva/granskog nositelja koordinacije i nadzora provedbe zdravstvene potpore.

(3) Plan potreba za terenskom zdravstvenom potporom izrađuje se na tiskanici P-TZP koja se nalazi u Prilogu 2 i sastavni je dio ovoga Pravilnika.

Članak 7.

U slučaju kada jedna vojna ordinacija treba privremeno preuzeti rad drugih ordinacija unutar iste grane ili iz različitih grana, odnosno pristožernih postrojbi, zapovjednici ili čelnici granskih ustrojstvenih jedinica u kojima su ustrojene vojne ordinacije obvezni su odrediti privremeno nadležnu ordinaciju uz prethodnu suglasnost ustrojstvene jedinice Glavnog stožera Oružanih snaga nadležne za zdravstvo (u nastavku teksta nadležna ustrojstvena jedinica Glavnog stožera).

Članak 8.

(1) Radno vrijeme vojne ordinacije u pravilu je od 8.00 do 16.00 i primjenjuje se na rad svih vojnih ordinacija u Oružanim snagama.

(2) U slučaju rada u smjenama, rad u prijepodnevnoj smjeni započinje u 8.00 i završava u 16.00, a poslijepodnevna smjena započinje s radom u 12.00 i završava u 20.00 sati.

(3) Rad u smjenama organizira se u pravilu svakodnevnom izmjenom po načelu izmjene parnih i neparnih datuma u mjesecu.

Članak 9.

(1) Zapovjednik ili čelnik ustrojstvene jedinice u kojoj je ustrojena vojna ordinacija obvezuje se u ordinaciji osigurati nazočnost tima za ambulantnu zdravstvenu potporu odnosno ovlaštene zamjene nositelja i člana tima tijekom propisanoga radnog vremena.

(2) Zapovjednik ili čelnik ustrojstvene jedinice u kojoj je ustrojena vojna ordinacija obvezan je sastaviti raspored radnog vremena pojedine ordinacije u tiskanici Raspored radnog vremena vojne ordinacije (tiskanica RVO) koja se nalazi u Prilogu 3 ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio te ispunjenu tiskanicu u najkraćem roku dostaviti nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Glavnog stožera.

(3) Zapovjednik ili čelnik ustrojstvene jedinice u kojoj je ustrojena vojna ordinacija, može uz prethodnu suglasnost nadležne ustrojstvene jedinice Glavnog stožera odrediti drukčiji početak i završetak rada vojne ordinacije, uključivo i mogućnost rada u vremenu kraćem od radnog vremena propisanog člankom 8. stavkom 1. ovoga Pravilnika na način da tim za ambulantnu zdravstvenu potporu radi na dvije ili više lokacija uz uvjet da ukupno radno vrijeme tima nije dulje od osam sati dnevno.

(4) U slučaju promjene podataka iskazanih u tiskanici RVO, zapovjednik ili čelnik ustrojstvene jedinice u kojoj je ustrojena vojna ordinacija obvezan je u najkraćem roku dostaviti ažuriranu tiskanicu nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Glavnog stožera.

Članak 10.

(1) Utvrđeni raspored radnog vremena pojedine ordinacije upisuje se u tiskanicu Obavijest o radu vojne ordinacije (tiskanica ORVO) koja se nalazi u Prilogu 4 ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio. Ispunjena tiskanica mora se istaknuti na vidljivom mjestu na ulazu u ordinaciju.

(2) Nositelj i član tima za ambulantnu zdravstvenu potporu u ordinaciji kao i njihove zamjene dužni su poštivati utvrđeni raspored radnog vremena.

(3) Iznimno, kada zdravstveno stanje pacijenta koji se javlja u vojnu ordinaciju zahtijeva hitnu medicinsku intervenciju, a rad vojne ordinacije je uređen na način propisan člankom 9. stavkom 3. ovoga Pravilnika, poziva se izvanbolnički tim hitne medicinske službe iz mreže hitne medicine (telefonski broj 194).

Terenska zdravstvena potpora

Članak 11.

Terenska zdravstvena potpora organizira se i provodi tijekom obučnih i drugih aktivnosti u terenskim uvjetima te u slučajevima kada Oružane snage pružaju pomoć u skladu s odredbama Zakona o obrani.

Članak 12.

(1) Za potrebe planiranja, organizacije i provedbe terenske zdravstvene potpore određuju se obveze nositelja planiranja i provedbe zadaća i aktivnosti Oružanih snaga u terenskim uvjetima kao korisnika zdravstvene potpore (u nastavku teksta korisnik) te ustrojstvenih jedinica Oružanih snaga koje u svojem sastavu imaju elemente zdravstvene potpore u svojstvu nositelja zdravstvene potpore (u nastavku teksta nositelj).

(2) Korisnik koji u svojem sastavu ima elemente zdravstvene potpore provodi terensku zdravstvenu potporu planiranih obučnih i drugih aktivnosti vlastitim snagama te je ujedno i nositelj.

Članak 13.

Korisnici su sve ustrojstvene jedinice Ministarstva obrane i Oružanih snaga koje za svoje planirane aktivnosti trebaju zdravstvenu potporu.

Članak 14.

(1) Nositelj su sve ustrojstvene jedinice Oružanih snaga koje u svojem sastavu imaju elemente zdravstvene potpore te koje planiraju, organiziraju i osiguravaju terensku zdravstvenu potporu prema odredbama ovoga Pravilnika.

(2) Elementi provedbe terenske zdravstvene potpore iz stavka 1. ovoga članka, vrsta i sastav timova za terensku zdravstvenu potporu, osnovna oprema za terensku zdravstvenu potporu, razine opremljenosti motornih vozila za terensku zdravstvenu potporu (u nastavku teksta m/v za terensku zdravstvenu potporu) te obrazac terenskog zdravstvenog kartona opisani su u prilozima 5, 6 i 7 ovoga Pravilnika i čine njegov sastavni dio.

(3) Nositelji su obvezni voditi evidenciju svih aktivnosti u kojima su korišteni elementi zdravstvene potpore na tiskanici E-TZP koja se nalazi u Prilogu 8 ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

(4) Čelnici ustrojstvenih jedinica ispunjenu tiskanicu do 10. u tekućem mjesecu za protekli mjesec dostavljaju nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Glavnog stožera.

Članak 15.

(1) Korisnik koji u svojem sastavu nema elemente zdravstvene potpore sastavlja plan potreba za terenskom zdravstvenom potporom te ga dostavlja u nadležno zapovjedništvo, granskom nositelju koordinacije i nadzora provedbe zdravstvene potpore najkasnije do 15. u mjesecu ožujku, lipnju, rujnu i prosincu za iduće tromjesečje.

(2) Korisnik koji u svojem sastavu ima elemente zdravstvene potpore provodi terensku zdravstvenu potporu planiranih obučnih aktivnosti vlastitim snagama. U slučaju kada korisnik ne može provesti terensku zdravstvenu potporu vlastitim snagama, plan potreba za terenskom zdravstvenom potporom izrađuje i dostavlja u nadležno zapovjedništvo, granskom nositelju koordinacije i nadzora provedbe zdravstvene potpore najkasnije do 15. u mjesecu ožujku, lipnju, rujnu i prosincu za iduće tromjesečje.

(3) Plan potreba za terenskom zdravstvenom potporom usklađuje se s planom ambulantne zdravstvene potpore, na razini nadležnog zapovjedništva ili granskog nositelja koordinacije i nadzora provedbe zdravstvene potpore.

Članak 16.

(1) Granski nositelj koordinacije i nadzora terenske zdravstvene potpore je granski časnik zdravstvene službe nadležan za poslove zdravstva.

(2) Granski časnik zdravstvene službe iz stavka 1. ovoga članka na razini grane planira, organizira, koordinira i nadzire provedbu terenske zdravstvene potpore putem vlastitih zdravstvenih postrojbi sljedećim korisnicima:

– postrojbama iz svojeg sastava

– postrojbama iz svojeg područja odgovornosti

– postrojbama izvan područja odgovornosti u slučaju raspoloživosti vlastitih elemenata zdravstvene potpore.

(3) Granski časnici zdravstvene službe iz stavka 1. ovoga članka suradnjom i koordinacijom osiguravaju neprekidnu ambulantnu zdravstvenu potporu te, u skladu s potrebama, terensku zdravstvenu potporu ustrojstvenim jedinicama Oružanih snaga.

Članak 17.

(1) Na temelju plana potreba za terenskom zdravstvenom potporom, korisnik upućuje nositelju zahtjev za zdravstvenu potporu pojedine aktivnosti iz plana najkasnije 30 dana prije provedbe aktivnosti, izuzev upućivanja zahtjeva za provedbu zdravstvene potpore neplaniranih aktivnosti.

(2) Zahtjev za zdravstvenu potporu aktivnosti iz plana potreba za terenskom zdravstvenom potporom, odnosno neplaniranih aktivnosti, obvezno sadrži:

– redni broj i puni naziv aktivnosti iz tablice Priloga 5 ovoga Pravilnika za koju se traži zdravstvena potpora

– mjesto i vrijeme provedbe aktivnosti

– predviđeni broj sudionika

– osobu za kontakt

– napomene.

Za neplanirane aktivnosti zahtjev se upućuje najkasnije sedam dana prije provedbe aktivnosti.

(3) Izvanredna aktivnost odnosi se na aktivnosti odgovora na krize, humanitarne operacije i druge aktivnosti kod kojih je nužno neodgodivo postupanje.

(4) Za izvanredne aktivnosti broj i sastav timova za terensku zdravstvenu potporu određuje nadležna ustrojstvena jedinica Glavnog stožera.

(5) U slučaju provedbe zdravstvene potpore tijekom aktivnosti u terenskim uvjetima kao što su višednevne vježbe, taborovanja, kampovi, u zahtjevu se obvezno navodi način organiziranja prijevoza, smještaja i prehrane tima za terensku zdravstvenu potporu.

Članak 18.

(1) Kada nositelj ne može provesti traženu terensku zdravstvenu potporu (planiranu ili neplaniranu), proslijedit će u najkraćem roku zahtjev na daljnje postupanje nadležnom zapovjedništvu, granskom nositelju koordinacije i nadzora zdravstvene potpore.

(2) Granski nositelj koordinacije i nadzora zdravstvene potpore zahtjev iz stavka 1. ovoga članka prosljeđuje izvangranskom nositelju koordinacije i nadzora zdravstvene potpore radi izravne međugranske komunikacije i koordinacije granskih časnika nadležnih za poslove zdravstva.

(3) U slučaju kada je zahtjev iz stavka 1. ovoga članka izvan trenutačne sposobnosti i/ili odgovornosti granskih nositelja koordinacije i nadzora zdravstvene potpore, granski nositelj koordinacije i nadzora zdravstvene potpore iz stavka 2. ovoga članka prosljeđuje predmetni zahtjev u najkraćem roku nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Glavnog stožera.

(4) Nadležna ustrojstvena jedinica Glavnog stožera na temelju zaprimljenog zahtjeva odredit će nositelja u skladu s vlastitom stručnom procjenom i raspoloživim kapacitetima zdravstvene potpore Oružanih snaga.

Članak 19.

Terenska zdravstvena potpora na vojnim poligonima, vojnim vježbalištima i streljištima na kojima više različitih postrojbi istovremeno izvodi obučne aktivnosti provodi tim ili timovi za terensku zdravstvenu potporu, određeni granskom, odnosno intergranskom koordinacijom granskih nositelja koordinacije i nadzora zdravstvene potpore u skladu sa zahtjevima, stručnom procjenom i odredbama ovoga Pravilnika.

Članak 20.

(1) Kod planiranja zdravstvene potpore vježbi, nositelj vježbe obvezan je sastaviti plan vježbe s prilogom Zdravstvena potpora kojeg izrađuje nadležni časnik zdravstvene službe, u kojem se određuje sastav tima ili timova za terensku zdravstvenu potporu te vremenski slijed i razine zdravstvene potpore.

(2) Ako vježba po zahtjevnosti i/ili zbog uporabe posebnih sredstava odstupa od vježbi opisanih u Prilogu 5 ovoga Pravilnika, nositelj vježbe provedbu terenske zdravstvene potpore usklađuje s nadležnom ustrojstvenom jedinicom Glavnog stožera.

Članak 21.

Nositelj provodi zdravstvenu potporu civilnih manifestacija i priredbi na temelju posebnih ugovora ili sporazuma.

III. OPSEG ZDRAVSTVENE POTPORE

Članak 22.

(1) Opseg zdravstvene potpore definiran je sastavom elemenata terenske zdravstvene potpore, a određuje se prema vrsti aktivnosti u terenskim uvjetima u skladu s prilozima 5 i 6 ovoga Pravilnika.

(2) Djelatnici zdravstvene službe koji sudjeluju u terenskoj zdravstvenoj potpori, doktori medicine i medicinske sestre/tehničari, imaju valjanu licencu/odobrenje za samostalan rad i dodatno su osposobljeni za provođenje mjera i postupaka izvanbolničkoga hitnog medicinskog zbrinjavanja kroz edukacijske programe u izvanbolničkoj hitnoj medicini u skladu s propisima koji uređuju izvanbolničku zdravstvenu zaštitu.

Članak 23.

(1) Borbeni spasilac aktivno sudjeluje u svim aktivnostima matične ustrojstvene jedinice te se u trenutku potrebe za pružanjem prve pomoći nalazi neposredno na mjestu stradavanja. Borbeni spasilac s valjanom licencom pruža terensku zdravstvenu potporu aktivnostima Oružanih snaga u terenskim uvjetima kako je navedeno u Prilogu 5 ovoga Pravilnika.

(2) Programom obuke za borbene spasioce propisuje se način i postupak osposobljavanja, način stjecanja i obnavljanja ovlaštenja, održavanja stečenih sposobnosti te sadržaj opreme pripadnika Oružanih snaga za dodatnu osposobljenost za borbenog spasioca.

(3) Program obuke iz stavka 2. ovoga članka donosi načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga.

Članak 24.

(1) Borbeni bolničar, čija je dužnost propisana ustrojbenim mjestom, je nezdravstveni pripadnik postrojbe koji aktivno sudjeluje u svim aktivnostima matične ustrojstvene jedinice. Osposobljen, opremljen i licenciran, borbeni bolničar pruža terensku zdravstvenu potporu aktivnostima Oružanih snaga u terenskim uvjetima kako je navedeno u Prilogu 5 ovoga Pravilnika.

(2) Planom i programom obuke za borbenog bolničara propisuje se način i postupak osposobljavanja, način stjecanja i održavanja stečenih sposobnosti te sadržaj opreme pripadnika Oružanih snaga za dužnost borbenog bolničara.

Članak 25.

(1) Vozač m/v za terensku zdravstvenu potporu mora biti dodatno osposobljen za sigurnu vožnju i terensku vožnju u skladu s posebnim propisima.

(2) Vozač m/v za terensku zdravstvenu potporu mora imati završenu edukaciju za vozače izvanbolničke hitne medicinske pomoći te biti dodatno osposobljen i opremljen za borbenog spasioca.

IV. UNUTARNJI NADZOR ZDRAVSTVENE POTPORE

Članak 26.